

GECSÉI HÁRSONA

2009. DECEMBER 31. – I. ÉVFOLYAM/4. SZÁM

Néhányan biztosan csodálkoznak azon, hogy a múlt héten kézhez kapott újság után miért is jött ilyen hamar ez a szám. Valójában több oka is van ennek. Részben az anyag volt kevés, amellyel meg lehetett volna tölteni az előző példányt, részben pedig az év végi, viszonylag sűrűbb program az oka az előző szám késésének.

A korábbi számokat végig lapozva sajnos szembesülnöm kellett azzal, hogy bizony több fontos dolog is kimaradt az előző lapokból. Ezt annak tudom be, hogy eddig még soha nem csináltam ehhez hasonlót, így nagyon kevés tapasztalatom van az újságírás-, és szerkesztés terén. Ígérhetem azonban, hogy a jövőben figyelmesebb leszek, és hogy minél kevesebbszer forduljon velem ilyen elő, felállítottam egy másik stratégiát, amivel ezeket a hibákat minimálisra lehet csökkenteni.

Először is lássuk, melyek azok a dolgok, amelyek nem kaptak helyet a korábbi lapokban.

2009. szeptember 12.

Minden község életében fontos szerepe van a falunak.

Nálunk is így van ez. Pontosan ezért a *Szüreti Fesztivál* megrendezésénél nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy mindenki számára maradandó élményt jelentsen. Az előkészületek már év elején elkezdődtek - ami sokak számára hihetetlen lehet-, és nagyon izgultunk, hogy a végére minden az elképzeléseink szerint alakuljon majd.

Egy ilyen volumenű rendezvénynél elegendő egy kis hiba, és máris borul a papírforma.

Szerencsére nem jött közbe semmi váratlan esemény, ami megzavarta volna az ünnepet. Úgy gondolom, hogy mára a térség egyik legnagyobb szabású rendezvénye lett a mienk.

A színes jelmezes felvonulás, a változatos színpadi műsorok valamint az esti sztárvendég, sok érdeklődőt vonzott az idén is hozzánk. A visszajelzések alapján mindenki jól érezte magát és reméljük, hogy a következő években is szívesen jönnek majd vissza akár fellépőként, akár nézőként a környékbeliek.

2009. szeptember 29.

A Duna TV, Leader Hírmondó címmel műsort készített azon településekről, ahol a közelmúltban Leader pályázatokon elnyert támogatásból valósultak meg projektek. Ennek kapcsán jártak itt Gecsen is, mivel a Községi Ház felújítására még 2007-ben ily módon került sor.

A rövid interjút követően néhány képet készítettek a pincesorról, amely nagyon megnyerte a műsor készítőinek a tetszését. Elmondták, hogy a jövőben szándékukban áll olyan sorozat készítése, ahol a hasonlóan jó állapotban megmaradt „pincefalukat” mutatnák be. Véleményük szerint a gecsei mindenképpen számításba jöhet majd akkor. Várjuk a folytatást!

2009. október 5.

Az idén nyert pályázatok egyike volt a Kossuth utca önkormányzati tulajdonban lévő szakaszának a felújítása. Mondhatjuk, hogy a község legrosszabb állapotban lévő útja volt az. Erre ún. TEUT pályázaton nyertünk 2.200.000 forintot.

Ezen a napon kezdődtek meg az ezzel kapcsolatos munkálatok, melyek a szerződésben meghatározott időre, rendben befejeződtek az ott lakók legnagyobb örömeire.

2009. október 9.

Az önkormányzat ezen a pénteken tartotta az Idősek napját. A polgármester ünnepi köszöntőjét követően egy szavalatot, majd a Dallamvarázs Énekkar előadását hallgathatták a jelen lévők, melyet a vacsora elfogyasztása követett.

Marhapörkölt volt a menü („polgármester módra”), mely remélhetőleg mindenkinek ízlett. Vacsora után természetesen a desszert következett, és az azt követő tombolasorsoláson mindenki nyerhetett egy kis apróságot. A jó hangulatról Carlos (Tóth Károly) gondoskodott.

Örömmel tapasztalhattuk, hogy szép számmal jöttek el az érdekeltek. Reméljük jövőre még többen lesznek, hiszen ez egy jó alkalom arra, hogy elbeszélgessenek egymással a rég nem látott barátok, ismerősök. Igaz, kicsi falu a mienk, de mint tudjuk, az idősebbek már nehezen tudnak kimozdulni otthonukból, ezáltal ritkán találkozhatnak egymással, pedig biztosan lennének régi emlékek, történetek, amiről alkalmanként szívesen elbeszélgetnének. Ezúton is jó egészséget kíván mindenkinek a község vezetősége!

Nos, ezek voltak azok az események, amelyek mindenképpen említést érdemeltek. Hiányérzetem lett volna, ha ezekről nem tájékoztattam volna a Tisztelt Olvasókat!

Folytassuk az ezt követő időszak történéseivel.

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen nekünk még volt lehetőségünk arra, hogy karácsony közeledtével, egy csekélyke támogatással hozzájáruljunk a kisgyerekek szebb karácsonyához.

Nem tudni, hogy meddig lesz erre lehetősége az önkormányzatnak, hiszen évről-évre kevesebből kell gazdálkodni, de amíg módunkban áll, addig próbálunk segíteni.

Ennek a szerény összegnek a kifizetésére december első napjaiban került sor.

Remélhetőleg mindenki arra költötte, amire szántuk!

GECSEI HARSONA

A település ingyenes lapja

Megjelenik
negyedévente 180 példányban

Kiadja:

Gecse Község Önkormányzata

Felelős kiadó:

Istenes Gyula polgármester

Tel.: 89/356-925

e-mail: gecsepmh@globonet.hu

Két alkalommal került sor a Képviselő-testület összehívására az év utolsó hónapjaiban.

2009. november 19-én, az év végén szokásos beszámolók (környezetvédelmi-, háromnegyed éves beszámolók illetve közmeghallgatás) hangzottak el. Döntés született a pályázatokhoz kapcsolódó hitel felvételről, melyre azért volt szükség, mert a felújításokat az önkormányzatnak előre ki kell fizetni. A pályázaton nyert összeget majd csak később utalják vissza az önkormányzat számlájára. Elfogadásra került a közfoglalkoztatási terv is.

Sajnos év végén kell megvitatni a következő évre vonatkozó vízdíj mértékét, melyet a Pápai Vízmű javaslata alapján kell mérlegelni. Az idei évben is drágulni fog, igaz jóval kisebb mértékben, mint eddig, de elmondhatjuk: már eddig is túl drága volt! Kis reménysugár van arra, hogy a jövőben ez az állapot javuljon, hiszen a Vízmű vezérigazgatójának ígérete szerint, a jövő

évben koncentráltabban fognak ránk (Gecsére) idefigyelni, ami annyit jelent, van remény arra, hogy a legproblémásabb szakaszokat kicseréljék. Ezáltal megszűnnének a gyakori csőtörések, melyek az ivóvíz árának alakulását nagy mértékben befolyásolják.

Napirenden szerepelt még az iskola és az óvoda költségvetésének a módosítása.

2009. december 15.

Az év utolsó testületi-ülésein elfogadásra került az éves belső ellenőrzési terv, az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, valamint döntést hozott a testület arról, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő 079/2 helyrajzi számon lévő ingatlanát („földvételezt”) értékesíti.

Még egy fontos bejelentés elhangzott ezen az ülésen. Horváth Lászlóné képviselő, 2009. december 31-el lemondott a képviselői tisztségéről. A testület ezt tudomásul vette.

Fejtörő...

* HÁLÁVAL EMLEGET	VISSZAHATÁS	ENYHE INTÉS	PÁROSAN NYOM!	KÉST FENŐ	REJTJELEZETT	RÓMAI 100	VASSZER SZÁM	JAPÁN PING-PONGOZÓ (ISIGEO)	BELLINI-OPERA	KÜTÖSZŐ	HANYAG-SÁG. RENDETLEN ÖLTÖZET	TÁJÉKOZTAT. RÉGISEN	VÍVÓ-FEGYVER
RENDEZÉSE													
FÜLDRE DÖLŐ						KRONOMÉTER BEVAGDALO							
KARATE MESTER-FOKOZAT			KÖNYV-KIADÓ KUTYAFAJTA							BEKE-OROSZUL ÉSZAKI FFINEV			
* VIRÁG-FÜZÉR FILMJE								MOTOR-BICIKLI KAZET-TAMÁRKA					
ZACSKÓ RESZE!		EGYIK SZÍN NUMERO. RÖV.					UTAL-VÁNY TALÁLKA						NÁLA TANULT
KILENC. ANGOLUL				BORSODI HELYSÉG ATMOSZFERA. R.					ALKONY UTÁN GYÖGYKEZEL				
FÜ-VERÜER				FÉNYMÁZ HANG-UTANZÓ SZÓ						NYAKAT YEDI BÓ. RÁNCOS SZOKNYA			
ÁG VÉGE!	LAKÁS. HAJLÉK PARASZTOS							NYELV-CSALÁD TIVOR-NYA					
FAGY-PONT RESZE!		FUTÓ-MADÁR FELLEN-DÜLES				BÁNYA-VÁROS ZÁM. RO-MÁNUL						AMPER. RÖVIDEN KÖLVE-ZŐ	
DÁN FIZIKUS				NÓGRÁDI KÖZSÉG TASZÍTÓ							FLUOR-KÁLIUM RIKOLTÓZ		
ROMÁN AUTÓ			TÁRSA. RÖVIDEN LÓTA-KARMÁNY				SUGÁR-KORONA AR ...: ELEVE						
ZALAI KÖZSÉG					TOI ET ...GÉRALDY STANNUM				CSEH AUTÓ M. NÉMA NOVA!				
HASON FEKVŐ						VESZP-REMI HELYSÉG TEMPUS							
IZGATÓ. HÍME-TETLEN								VASÓTI KOCSI					

PAUL NEWMAN

A Művelődési Ház felújítása elkészült, melynek ünnepélyes átadására december 6-án került sor, a gyerekek számára rendezett Mikulás ünnepség előtt.

Az ünnepélyes avatón *Szabadi János*, a Gemara Egyesület munkaszervezet vezetője is részt vett, és beszédében kitért arra, hogy büszke lehet a község az elért sikereire, hiszen nem sokan mondhatják el azt magukról, hogy ilyen rövid idő alatt, ennyi mindent sikerült volna megvalósítaniuk.

Polgármesterként azt szerettem volna hangsúlyozni, hogy amit teszünk, az nem más, mint az eskünk letételekor tett ígéreteink végrehajtása. Úgy gondolom, hogy ez mindannyiunk sikere. Személy szerint hálás vagyok, hogy segíthettem.

Tesszük a dolgunkat, ahogy a Napló újág írója is remekül fogalmazott. Bízom benne, hogy a jövőben minél több ilyen jeles eseményre kerül sor.

A mikulás ünnepségen sokan vettek részt. Öröm volt nézni, ahogy a gyerekek, a szülőkkel, nagyszülőkkel milyen jól mulattak a színészek vidám műsorán.

A hangulatot csak fokozta a mikulás megérkezése, aki minden gyermek számára hozott egy kis meglepetést, kinek-kinek érdeme szerint. Szerencsére sok virgácsra nem volt szükség.

Az ünnepség után aztán bőven fogyott a tea a virsli és a forralt bor.

Kellemes délutánt tölthettünk el szórakozással.

Mivel a két ünnep elég közel van egymáshoz, ezért nem sokat kellett várni a karácsonyi műsorig.

A Dallamvarázs Énekkar fellépése a gyerekekkel karöltve szépen sikerült, méltóvá téve ezt a szép ünnepet.

A tavalyi évhez képest talán kevesebben vettek részt ezen, de akik eljöttek jól érezhették magukat, hiszen a fellépők szívüket kitették azért, hogy örömet szerezzenek a megjelenteknek. Ezúton is köszönjük!

Más szemszögből

Tisztelt gecseiek, tisztelt olvasók!

Településünk ez évi ingyenes lapjának 4. számát olvashatják. Bár kérésünkre, felhívásunkra nem nagyon „tolongtak”, azért én bízva és reménykedve kérek, mindenkit segítsenek nekünk írásukkal e lap szerkesztésében! Ne hagyják, hogy ami „jó” kezdeményezés elindult csorbátörést szenvedjen vagy megszakadjon! Mindenkinek van véleménye, javaslata, észrevétele, története, amit bátran osszanak meg velünk! Mivel itt az esztendő vége éértékelést szoktam csinálni. Az utolsó pillanatban is igyekszem, hogy senkiről és semmiről nem megfélekezve a saját „békém” érdekében is tökéletes rendet teremtsék szívemben-lelkemben egyaránt. Ez az újság például erre is jó.

Az esztendőt értékelve elmondhatom: nagyon küzdelmes, mozgalmas, de ugyanakkor bizonyos dolgokban nagyon is, sőt példátlanul szerencsés évet zárhatunk. A pályázatokban nyert csaknem 30millió hihetetlennek tűnik, de nyugodtan megcsíphetjük magunkat, mert valóság. Lett szép szabadidőparkunk, sportpályánk, megújult a kultúrház tető és a kultúrház belső. Újult és újulni fog a játszótér és a ravatalozó. Sikert az úttörések és 1 útszakasz felújítása, az útpartok „legyalulása”, hogy lefolyjon az úttekéről a csapadékvíz. Kezd szebb képet öltetni falunk, de hozzá kell tennem, hogy egyrészt pályázati szerencsének, másrészt önkormányzatunk gazdasági helyzetének mindez igen nagyban köszönhető. Úgy gondolom, ha az előző önkormányzati vezetőség megfontoltságból nem lett volna spórolás, akkor most nem lett volna, vagy nem lenne mit elköltenünk. Szomorúan tölt el, hogy utolsó testületi ülésünkön egy képviselő társunk lemondott, de nagy oka volt rá. Ezért nem csak ő hibáztatható! A gondok mellett részesülhettünk vidámságokban is. Volt gyereknapi, búcsú, nyári fesztivál, civil szervezeti sikerek. Sikeres hagyományörző szüreti fesztivált tudhatunk magunk mögött. Átadásra került a Kultúrház. Lett a gyerekeknek Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség. Eljött mindannyiunkhoz a Szenteste, a Karácsony. Istentiszteletra mentünk, ahol azt kívántam: mindenkinek áldott és boldog karácsonya legyen, még akkor is, ha ez a karácsony most fehér helyett feketére sikeredett. Ismét megragadom az alkalmat: Bocsánatot kérek az év során esetlegesen elkövetett hibáimért! Bocsánatot kérek mindazoktól, akiket akarva vagy akaratlanul megbántottam! Egyébként én sem haragszom senkire, mert azt tudni kell, hogy a harag „rossz tanácsadó”. Ítélni meg sosem ítélek meg, mert úgy gondolom, hogy van nálam elhivatottabb, aki ezt elvégzi mindannyiunk helyett. Talán ha néha napján nehéz is, azért a jövőben próbáljunk meg megértőbbek, nyitottabbak, őszintébbek és tisztelettudóbbak lenni egymás iránt! Engedjék meg, hogy megköszönjem még egyszer mindazoknak munkáját, közreműködését, segítségét, adományát vagy jószívűségét, mind azt a gesztust, amivel hozzájárultak Gecse fejlődéséhez, településünk élhetőbbé tételéhez. Kellems évutót, boldog új évet kívánok minden gecsei lakosnak, Gecséhez hű, bárhonnét idekötődő, falunkért jót tevő vagy tenni akaró embernek! Hozzon mindenkinek az Új év szerencsét, sikert, békességet és harmóniát!

Gecse, 2009-12-28

Tisztelettel: ifj. Vida Sándor képviselő

Hasznos érdekességnek szántam a következő írást. Remélem, akadnak olyan tanácsok benne, amelyeket hasznosítani tudnak majd a borkezelés során. Tudom, sokak számára ismert dolgok ezek, de mivel lehetnek köztünk kezdő gazdák is, nekik talán jól jönnek a leírt intelmek.

BORJAVÍTÁS A PINCÉBEN

Borunk akkor marad sokáig jó illatú és tetszetős színű, ha a pince hűsében és nyugalmában is rendszeresen ellenőrizzük, és elvégezzük azokat a műveleteket, amelyek révén hosszú időn át megmarad kellemes íze, zamata.

Mindennemű borkezelési eljárás alapfeltétele a tisztaság. Különösen fontos, hogy a pinceműveletekbe bevont, borral érintkező eszközöket, edényeket mindig mossuk tisztára használat előtt és után egyaránt. A lopó és a gumicső tisztaságára különösen ügyeljünk, mert az összes borunkat megfertőzhetjük velük. Borkezelési eljárásokra a fa-, az üveg-, a műanyag, valamint a zománcozott edények a legalkalmasabbak. Vas- és horganyzott edényeket ne használjunk, mert borhibát (feketetörést) válthatnak ki.

A hordóban tartott bor mennyisége idővel akkor is csökken, ha egy gyűszűnyit sem iszunk meg belőle. Ennek oka, hogy italunk a dongák pórusain át folyamatosan párolog. Az elillant bor helyébe levegő kerül, s ha huzamosabb ideig ott marad, italunk jelentősen veszít üdeségéből és illatából. A fehérbor színe barnább, a vörösboré fakóbb (halványabb) lesz, ráadásul a felületén borvirágot okozó gomba vagy ecetbaktérium szaporodhat el, ami pedig már borbetegséget is kiválthat. Ezt megelőzendő a hordókat tartsuk állandóan borral teli állapotban, a hiányt töltögetéssel pótoljuk.

Töltögetésre az a bor alkalmas igazán, amely a hordóban lévőhöz hasonló minőségű. Fontos, hogy tiszta bort ne töltsünk fel zavarossal, mert attól a hordóban lévő összes bor zavarossá válhat. A már kierjedt újborokat általában kéthetenként, az óborokat havonta

töltögezzük. De a száraz pincékben, ahol egyébként is nagyobb mértékű az apadás, később is kéthetenként töltsük föl a hordót.

Ha csapra verünk egy új hordót, ne feledjük: a kivett ital helyébe ez esetben is levegő nyomul, aminek következtében borunk előbb-utóbb elveszti üdeségét, sőt borbetegségek is felüthetik a fejüket, kivált, ha huzamosabb ideig föltöltetlen marad a hordó. A borászok erre a föltöltetlen állapotra mondják, hogy darabban van a bor, azaz nem egészben, vagyis nem színültig töltött állapotban áll a hordóban (vagy más edényben). Minél „kisebb darabban” áll a bor, azaz minél kevesebb van már belőle a csapra vert hordóban, annál nagyobb a borbetegségek, borhibák kialakulásának a veszélye: a hordó alján maradt utolsó literék szinte biztosan megromlanak. Ne tartsuk tehát darabban a bort! Ha például egy nagy hordót verünk csapra, mindjárt fejtsük le kisebb hordókba. Ha pedig a kisebb hordót kezdjük meg, fejtsük le tartalmát demizsonokba vagy műanyag kannákba, illetve a demizsonokat üvegekbe. Ha rövidebb ideig (de legfőljebb egy hónapig) kénytelenek vagyunk darabban tartani a bort, égezzünk el fölötte kénszeletet, megóvjuk általa italunkat a betegségekől. Ezt a műveletet azonban ne nagyon ismételtessük, mert félő, a bor így annyira telítődik kénnel, hogy fejfájást vált ki.

A házassítás érdekes, izgalmas pinceművelet, de nem minden kockázat nélküli. Többféle célból élhetünk vele. Például természetes úton így javíthatjuk fel a borainkat: a lágyakat a savasabbakkal, a

fanyarokat a kevésbé fanyarokkal, a vékonyabbakat a testesebbekkel házasítsuk. Ez a mód bármilyen mesterséges (vegyszeres) javítási eljárásnál jobb és ajánlatosabb. De házasíthatjuk a borokat azért is, hogy nagyobb mennyiségű, azonos minőségű italt állítsunk elő, illetve, hogy valamilyen kezelésből származó borhibát eltüntessünk vele. Bármilyen célból házasítunk, néhány fontos szempontot soha ne veszítsünk szem elől. Így például hibás bort egészséggel soha ne elegyítsünk, mert az egész hibás lesz. Édes bort szárazzal szintén ne házasítsunk, mert így a cukortartalom csökken, és félő, hogy az

egész borelegy utóerjedésbe megy át, ami azon túl, hogy kockázattal jár, elveszti a bor édes ízét is. Tiszta bort se házasítsunk zavarossal, csak akkor, ha előbb rendbe hozzuk a zavaros italt. Fontos továbbá, hogy mielőtt nagyban elvégeznénk a házasítást, éljünk a próbaházasítás lehetőségével. Vagyis literes palackokban más-más arányban készítsünk elegyítési próbákat. Rázzuk össze a palack tartalmát, hagyjuk állni egy ideig, majd kóstolással válasszuk ki a legmegfelelőbbet. Ennek arányai szerint végezzük el a házasítást nagyban.

Jó munkát és borkóstolást!

Hallotta már?

Egy férfi betér egy étterembe egy struccal a nyomában, leül és rendel:

- Kérek egy hamburgert, sült krumplit és egy Coca-Colát.

Majd megkérdezi a struccot:

- És te?

- Ugyanazt - így a strucc.

Néhány perc múlva a pincérnő visszatér a rendeléssel és a számlával.

- 6 dollár 40 - mondja.

A férfi belenyúl a zsebébe és átadja a pontos összeget. A következő nap újra bejönnek, ugyanazt rendelik, és ugyanúgy kifizeti a férfi a pontos összeget. A következő napokban ugyanez megismétlődik még négy-öt alkalommal. Egy péntek este ismét megjelennek.

- A szokásosat? - kérdezi a pincérnő.

- Nem, ma péntek van, kérnék egy steaket és tört krumplit - közli a férfi, és a strucchoz fordul:

- És te?

- Ugyanazt - hangzik a válasz.

Néhány perc múlva a pincérnő visszatér a rendeléssel és közli a számla összegét:

- 32 dollár 50.

A férfi belenyúl a zsebébe, és ismét átadja a pontos összeget. A pincérnő nem tudja visszatartani a kíváncsiságát és megkérdezi:

- Bocsásson meg, uram, hogy lehet az, hogy önnél mindig a pontos összeg van?

- Évekkel ezelőtt kitakarítottam a padlást és találtam egy öreg lámpát. Megdörzsöltem, kijött belőle egy jó tündér és felajánlotta, hogy teljesíti két kívánságomat. Az első kívánságom az volt, ha valaha is kell fizetnem valamiért, mindig legyen a zsebemben a pontos összeg.

- Briliáns, más emberek kértek volna egymillió dollárt, de így maga gazdag fog maradni egész életén át.

- Ez így igaz, mindegy, hogy egy liter tej vagy egy Rolls-Royce, az összeg mindig ott van, ha kell.

- Megkérdezhetem, hogy kerül ide a strucc?

- A második kívánságom egy feltűnően magas pipi volt, hosszú, izmos combokkal.

Sajnos be kell látnunk, hogy elődeink sorsáról, gyermekkoráról vajmi keveset tudunk. Szerencsére vannak, akik megéreztek a múlt ismeretének a fontosságát és tollat ragadva leírták azokat, ezáltal sok érdekes dolgot tudhatunk meg szüleink, nagyszüleink, dédszüleink fiatal koráról. Fontos ezek rögzítése, hiszen ezek hiányát sokszor csak akkor fedezzük fel, amikor már késő, mert minden olyan ember elment, aki a múlt valóságáról hű képet tudna adni.

A következő írás Cser Józsefné (Idus néni) emlékezése Gecse múltjáról:

„A múlt ismerete nélkül nem lehet jövőt építeni!

Ezzel a gondolattal idézem fel emlékeimet, kis falunk régi életéről, szokásokról, és külső formájáról. Ennek legfőbb célja, hogy átadjuk a ma itt élő fiataloknak, gyermekeinknek, unokáinknak, milyen is volt itt az akkori élet, úgy 50-60 évvel ezelőtt.

Úgy érzem itt az utolsó lehetőség- mivel már nagyon sokan elmentek a 60-70, nem beszélve a 80 éves korosztályról-, hogy fölidézzük gyerekkori, ifjúkori emlékeinket arról, hogyan is éltünk a kis falu közösségében.

A mai rohanó világban, mikor a család tagjai ahányan vannak nap, mint nap, reggeltől estig szétszórva élnek, nincs idő, sem mód a nyugodt, meghitt beszélgetésre. Nem beszélve arról, hogy a gyermekeink nem igénylik a többgenerációs családi együttlét előnyét, sem örömet. Pedig a bölcsességet, a múlt ismeretét a gyermekkorától szülőkkel, nagyszülőkkel való szeretetteljes együttléttel szívja magába az ember. Mint ahogy mi is, akik 70 év felé járva visszagondolunk.

Igaz egyszerűségbe, szegénységbe, de boldogan éltünk, 3 generáció,- szülők, nagyszülők, gyerekek-, kis nádfedeleles házban, ahol télen az egész család – ez így volt még a módosabb családoknál is- egy szobában húzta meg magát. A nagyszülők kukoricát morzsolnak télen, este lámpafénynél – mivel még sok háznál nem volt villany. Ebbe a kis szobában zajlott az élet. Mi gyerekek is körülöttük játszottunk, később tanultunk. Ott főzött édesanyánk. Apánk télen az állattartás mellett egy kis pénzkeresés miatt egész nap varrt, akkor még nem az üzletekbe vették a kész ruhákat.

Este hol az egyik szomszéd, vagy jó barát, hol a másik jött át nagy beszélgetésekre.

Nem volt rádió, Tv, de a meghitt beszélgetésből mi gyerekek is nagyon sokat megtudtunk a falu, az emberek régi életéről.

Milyen is volt az akkori falunk képe?

Igaz sokkal szegényesebb volt a mainál, de mégis szeretettel gondolok vissza rá. Sok nádtetős kis ház, ahol egy udvarban kettő, de volt olyan is, hogy négy család lakott. Poros, eső után sáros utak a faluban. Az emberek fő foglalkozása a földművelés, amihez természetesen jószágok is kellettek. A mai kihalt utcákkal szemben nagy volt a zsibongó élet. Reggel, amikor kürtjelzéssel figyelmeztetett a „kanász”- így nevezték a disznópásztort-, az asszonyok engedték ki a disznókat, mert hajtja ki őket a legelőre. Mire végig ért a falun egy nagy csorda lett az egész.

Utána a teheneket hajtották ki a rétre. Nyáron, mikor már nem volt az iskolában tanítás, ez főleg a fiú gyerekek feladata volt. Ahol nem volt fiú gyerek, mi kislányok is őriztük őket, bizony sokszor sírva futottunk utánuk mikor megbokrosodva elszaladtak.

A libapásztorkodás a kislányok feladata volt. Reggel és délután szigorúan indulni kellett velük a mezőre. Sőt, még vasárnap reggel is kötelességünk volt jóllakatni a libákat, méghozzá a mezőn. Onnan haza kellett velük érni úgy, hogy legyen idő a mosakodásra; szépen felöltözni, egy szál virág és énekeskönyv a kezünkbe és menni kellett a 10 órás Istentiszteletre.

Vasárnap az emberek nem dolgoztak a határban, legfeljebb korán reggel hoztak haza friss zöldet a jószágoknak. Gyönyörű volt a határ, minden föld szépen megművelve, pedig nem gépekkel végezték ezt a fárasztó műveletet.

Hétköznapiakon reggel korán elindultak az emberek a szekerekkel ki a határba dolgozni. Szekerek zörgése, hangos köszönetés verte fel a kora reggeli csendet. Délbe és este hazafelé tartva ez megismétlődött. Az esti élet még pezsdítőbb volt. Mindig a fiatalok vitték a tejcsarnokba a tejet. Nagy társaságba verődve a csarnok előtt késő estig ment a tereferé, a fiatalos jókedv, a nevetés. Az idősek szórakozása volt, hogy esténként kiültek az utcai kis padokra egy-egy jó beszélgetésre. Érdekes akkor volt rá idő, és erő is a sok, fáradtságos munka után. Sőt arra is, hogy egymásra odafigyeljenek az emberek. Akkor is csak 24 órából állt egy nap, meg most is, ma még sincs az embereknek ilyenre ideje. Most mindenki mindig fáradt, én ezt a szót soha nem hallottam sem a szüleimtől, sem az akkori felnőttektől, pedig okuk lett volna a panasza. Nem tették, nem volt ez divat.

Szombat esti jellegzetes falukép volt az utcaseprés. Természetesen előtte öntözés, portalanítás. Szinte mindenki egy időben kezdte el ezt a tevékenységet. Tele volt az utca emberekkel.

Kötelességének érezte mindenki, hogy vasárnapra szép tiszta kép táruljon elének. Ez a vasárnap megtisztelését is szolgálta.

Vasárnap még nagyobb volt az élet, főleg este az utcán. Délután ünnepi ruhába öltözve következett a hegybéli séta, amikor a szőlőhegy minden utcáját végigjártuk mi fiatalok. Este többször végigsétáltuk a falut karonfogva annyian, hogy szinte keresztül értük az utca szélességét. Utánunk a fiúkkal, barátokkal. Az öregek gyönyörködve néztek minket, fiatalokat.

A faluban nem volt akkor sem óvoda. Nagyobbacska, pár éves kis gyerekeket vittek szüleik szekérrel a határba.

Bár később a nyári hónapokban idény óvoda működött, nagyobb középiskolás lányok vezetésével. Így Móricz Ilona és Kiss Lenke ovónénikkel.

Iskola kettő is volt a faluban. A római katolikus és az evangélikus. Tele mindegyik gyerekekkel. Az iskolában a köszönés: Isten hozta Tanító urat, Tanító nénit.

Tanítás után sorakozó a tanteremben kettesével, hangos köszönés: Isten áldja meg Tanító urat, Tanító nénit.

Végig sorban indultunk haza. Hangos utcai köszönéssel az embereknek is meg kellett adni a tiszteletet.

Az 1942-43-as tanévben Jakab Sándor evangélikus lelkész tanított bennünket, kis elsősöket, akire ezúton is sok szeretettel emlékszem az egész családjával együtt.

1943-44. II. félévében Szekeres Jolán volt a tanítónk.

1944-45-ös tanév első félévében a háború miatt nem volt tanítás. A II. félévben és attól kezdve új tanítónk lett, Kelemen Ilona. Majd az V. osztálytól Szabó László lett a felsős evangélikus gyerekek oktatója. A római katolikusoké pedig Mayer József. Később, mikor megszűntek a felekezeti iskolák, mindhárman neveltek bennünket, az egész falu gyerekeit.

Nagy-nagy szeretettel gondolok mindegyikre, akik szüleink után, illetve velük együtt emberséget, szeretetet és tudást öntöttek belénk. Bár a mi 1936-os korosztályunkat már nem igen tanította, de emlékszem Hunyadi Zoltán tanító úrra, aki egyben az evangélikus gyülekezet kántora is volt. Az ő távozása után ezt Szabó László tanító úr végezte...”

(folyt köv.)

Szeretném az internetkapcsolattal rendelkezők figyelmébe ajánlani a község honlapját (www.gecse.hu). Ezen az oldalon igyekszünk minden olyan fontos történést közzé tenni, amely a községre vonatkozik. Ennek zökkenőmentességén ugyan még csiszolni kell, de igyekszünk naprakész információkkal szolgálni az erre az oldalra látogatóknak.

Farsangi népszokások és ételek

A februárnak kevés előnye van, nem tartozik a legnépszerűbb hónapok közé, mégis szép emlékeket gyűjthetünk be ilyenkor is, mert javában tart a báli szezon, egymást követik a farsangi rendezvények.

De tulajdonképpen mi is a farsang: a szó a német fasen, faseln szóból ered, jelentése: mesélni, pajkosságot űzni. A vígság azon időszakát jelzi, amely a húsvét előtti nagyböjtöt megelőzi. A farsangot rendszeren vízkereszttől, azaz január 6-tól hamvazószerdáig, a nagyböjt első napjáig számítjuk. Legjellegzetesebb eseményei az álarcos, jelmezes, batyus és gyermekbálok. Ez az úgynevezett báli szezon, ilyenkor tartják báljaikat a különböző szakmai csoportok: jogászok, orvosok, iparosok.

A farsang hazája Olaszország, leghíresebb a velencei karnevál. Magyarországon a leglátványosabb farsangi alakoskodása a mohácsi busójárás. A busók fából faragott álarcokban jelennek meg, mozgásuk, viselkedésük rituálisan meg van szabva. A maszkos alakoskodás játéka és a felvonulások mellett fontos eseménye a farsangnak az evés-ivás és a mulatozás. Bizonyos húshagyó keddi szokások a farsang, illetve az egész tél elmúltát jelzik, pl.: farsangtemetés. A telet jelképező bábót vízbe fojtották vagy elégették. A farsanghoz számos termékenység és terményvarázsló cselekmény és hiedelem kapcsolódik, pl.: a farsangi mulatságon nagyokat kell ugrani, hogy nagyra nőjön a kender, a húslevesbe ugyanezen célból hosszú laskát kell főzni. Sokfelé húshagyó kedden kell a vetni való kukoricát lemorzsolni, vagy a szőlős négy sarkán egy-egy tőkét megmetszeni.

Hogy valójában mit is fogyasztottak a régi farsangi lakomákon, hogy voltak-e kizárólag erre az ünnepre készített ételek, erről sajnos hiányosak az ismereteink. Az biztos, hogy sokat és sokfélét ettek, hiszen a sok-sok étel elfogyasztásától a következő év bőségét remélték. Az is biztos, hogy farsang elengedhetetlen étele hosszú idő óta a fánk, amelynek mágikus erőt tulajdonítottak. Például a Szerémségben azért sütötték minden háznál, hogy a vihar el ne vigye a háztetőt. Az eredeti szalagos farsangi fánk, továbbá a rózsafánk, a forgácsfánk (csöröge) cseh fánk mind-mind a farsangi asztalok kedvelt csemegéje ma is. Azonban ma nem fánkot sütünk, hanem egy másik jellegzetes farsangi ételt, kocsonyát készítünk.

Az újévi szokások eredete

Pezsgő pukkan, petárda csattan, zajlik a visszaszámlálás és az újesztendő üdvívalgással történő köszöntése. De vajon mindig így volt ez?

Természetesen nem. Hiszen elődeink inkább az évszakváltásra koncentráltak erősebben, azokat búcsúztatták-ünnepelték, így a szilveszteri és újévi népszokások egyáltalán nem tekintenek olyan nagy múltra vissza, mint amilyenre először gondolnánk.

A honfoglaló magyaroknál az évkezdés számítása feltehetőleg őszi vagy tavaszra esett, éppen az évszakváltásból kifolyólag. A nomadizáló pásztornépeknél ugyanis ez a két időpont volt meghatározó szerepű, melyek jelentőségét növelte a nyári legelőkre vonulás és az őszi, téli legelőkre, szállásra való visszavonulás gyakorlata. Ennek a régi, tavaszi-őszi évfordulónak emléke az őszi és tavaszi pásztorünnepekben maradt fenn, ezek azonban egy évezred alatt más jelleget öltöttek, "európai" ünnepekké váltak.

Ugyanis Európában honosodott meg a télközépre eső, karácsonyi, újévi évkezdés, együtt a napév szerinti időszámítással, ami a római birodalomból terjedt el. Az egységes január elseji évkezdést azonban sok nép csak az utolsó évszázadokban fogadta el, nálunk is csak néhány száz éve annak, hogy ezen a napon kezdődik az újév.

Az év utolsó napja a reformátusoknál a hálaadás és a számvetés napja volt. Protestáns vidékeken gyakran megrendezték az óév jelképes temetését is. A családok a templom körül gyülekeztek, néhol a pap beszédet mondott, a hívek hazakísérték, megköszönték egész évi szolgálatát.

Feltételezhetjük azt is, hogy az évkezdő újévi szokások főként abból a hitből nőttek ki, hogy a kezdő periódusokban végzett cselekmények analógiás úton maguk után vonják e cselekmények későbbi megismétlődését, minek következtében az emberek, hogy az egész évi jó szerencsét biztosítsák, igyekeztek csupa kellemes dolgot cselekedni.

A népszerű szokások közé tartozott, hogy az óévet hatalmas lárma, zaj, kolompolás kíséretében búcsúztatták el. Ez valószínűleg arra az ősi rituáléra vezethető vissza, hogy a gonosz hatalmak távozzanak az óévvel együtt.

Általánosan elfogadott hiedelem, hogy Újév napján tilos a szemetet kivinni a házból, mert kidobjuk vele együtt jövő évi szerencsénket is. Továbbá tilos mosni, de főleg teregetni (a kiterítésre, vagyis halálózásokra utal), és nem jó bármit is kölcsönadni ilyenkor, mert nehezen jön majd vissza a házba, ráadásul egész éven át minden kifelé megy majd onnan.

Január elsején nem mindegy, hogy kit engedünk először a lakásba: a férfiak szerencsét hoznak, a nők épp ellenkezőleg. Azt is jól meg kell gondolni, hogy mit teszünk először újév napján, mert jó eséllyel gyakran tesszük majd ugyanezt egész évben. Sokan ezért elsején le sem fekszenek napközben, nehogy a betegség, ágyhoz kötöttség nyűgjét vonják magukra.

Szokás volt újév táján jósolni is, mivel az újesztendő megérkezése a jövő iránti érdeklődést is felkeltette.

Az év első napján lencsét volt szokás enni, hogy sok pénz érkezzon a házhoz. Ehhez társult még az is, hogy az éjfél elkongatása után néhány szem lencsét tettek zsebre. Gyakran került

ilyenkor az asztalra az újévi malac is, mi kitúrta a ház lakóinak szerencsáját, de jaj volt annak, aki ezen a napon baromfit evett, mert a csirke hátrafelé kapar, vagyis az elkaparni volt hivatott a szerencsét. Aki halra áhítozott, annak a farkánál kellett elkezdenie a fogyasztást, hogy nehogy elússzon a szerencséje, ugyanakkor egyes vidékeken nagyon szívesen látták ilyenkor a kopoltyúst az asztalon, mert pikkelye sok pénzt jelentett. A lencse és a malachús mellett érdemes sokféle rétesel "nyújtani" a gazdagságot. Ugyanakkor azt is tartják, hogy nem szenvedünk hiányt az új évben, ha nem faljuk fel az összes, Szilveszterre készített ételt.

A népi időjósok szerint az északi szél hideg, a déli enyhe telet hoz. Ha szilveszter éjszakáján esik az eső, reggel pedig fénylik a nap, akkor nem lesz jó termés, de ha egyforma éjszaka és reggel az időjárás, akkor bő termés várható.

Ezek a szokások mára már kiveszőben vannak, de - mint ahogy az lenni szokott - bármelyik régi módi ismét divatossá válhat...

Kívánom, hogy az év utolsó napja nagyon jól teljen el minden ember számára. Kívánságuk teljesüljön maradéktalanul.

Egészségük, vidámságuk, boldogságuk maradjon a jövő évben is, de a szomorúság, bánat kerüljön el mindenkit!!

Újévi köszöntő

B ékés álmainkba ne csalódjunk soha
O ltalmazzon minket angyalok mosolya
L elkünkben béke és szeretet virítson
D üh és gaz álnokság meg ne szomorítson
O stoba szólamra ne hajoljon szívünk
G azdagság kísérje minden vidám léptünk

Ú tjaink vigyenek igaz célunk felé
J övendőnk munkája ne váljon kereszté

É jszaka pompásan ragyogjon csillagod
V eled lehessen amikor csak akarod
E gymásra találjon most minden kereső
T ársával éljen minden egymást szerető

K özösen tegyük szebbé ezt a világot
Í zleljünk már most mennyei boldogságot
V áljon minden titkos, szép álmunk valóra
Á ldott legyen minden együtt töltött óra
N evetni tudjunk és őszintén örülni
O dvas idő fogát messze elkerülni
K eveset mondok végül, de szépet:

Kívánok Boldog Új Évet!

(I.Gy.)